

Refleksijos naudojimas suprantant edukacinių veiklų prasmę

Ukmergės r. Taujėnų gimnazija

Važiudami nuo Ukmergės senuoju Panevėžio keliu, už 15 kilometrų privažiuosite Taujėnų gimnaziją, kurioje mokėsi pirmasis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Apie gimnaziją plačiau galite sužinoti pažiūrėję mokinių sukurta filmuką. <https://fb.watch/6ixMbvSPEX/>

APSISPRENDIMAS DĖL POKYČIO

Gimnazija organizuoja daug edukacinių veiklų ir išvykų tam, kad ugdymo procesas sietųsi su gyvenimu, motyvuotų mokinius, mokytų įgytas žinias taikyti praktiškai. Remiantis mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis pastebėta, kad dalis mokinių nesupranta edukacinių veiklų paskirties ir nemoka reflektuoti savo veiklos. Mokytojai deda daug pastangų siekdami išplėtoti ugdymo(si) įvairovę, bet per mažai laiko skiriama tų veiklų analizei, todėl mokiniai nesieja edukacinių veiklų su bendruoju ir dalykiniu ugdymu. Supratome, kad mokykla daugiau pasiektų, jeigu skirtų daugiau laiko refleksijai.

PROJEKTO ŽINGSNIAI

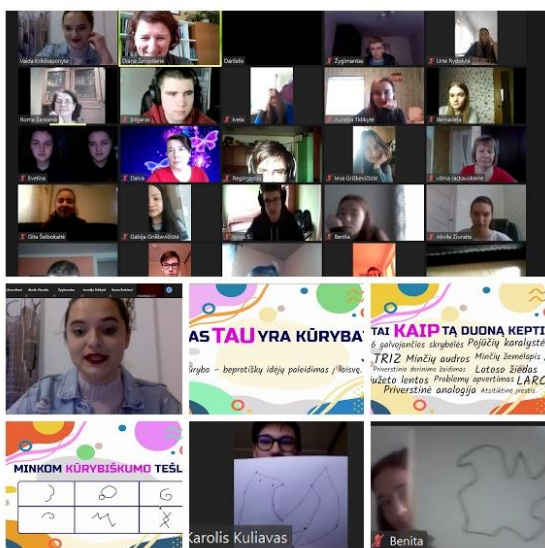
TIKSLŲ SIEKIMAS

Sudarius projekto planą, tapo aiškiau, ką reikia padaryti, koks turi būti galutinis rezultatas. Vienas žodis, kuriuo būtų galima apibūdinti projekto laikotarpį, būtų REFLEKSIJA.

Bandėme įvairias refleksijos formas ir ieškojome optimaliausio varianto. Nusprendėme, kad refleksijos formoje neturi būti daug klausimų. Atrinkome svarbiausius: ką sužinojau, kas buvo įdomu, ko norėčiau daugiau sužinoti, kur galėčiau pritaikyti ateityje, kaip jaučiausi, kaip vertina renginį balais. IT mokytoja parengė skaitmeninę refleksijos formą Moodle aplinkoje (gimnazijoje naudojama virtuali mokymosi aplinka) ir ja galėjo naudotis visi mokyklos mokiniai ir mokytojai. Užpildžius formas mokytojai iš karto matė visos klasės rezultatus ir bendrą renginio įvertinimą. Tai mums padėjo suprasti, kaip jautėsi, kaip buvo nusiteikę mokiniai, ką sužinojo naujo, kaip įvertino edukacinę veiklą.

EDUKACINĖS VEIKLOS

Suorganizavome nemažai edukacinių veiklų. Jau rugsėjį mokiniai dalyvavo pėsčiųjų žygyje „Lėno partizanų keliais“, po kurio atliko pirmąją refleksiją. Spalio mėnesį vyko netradicinė diena, skirta mokytojų dienai, kurios metu mokiniai aplankė biblioteką, susitiko su įvairių profesijų atstovais. Prasidėjus karantinui išmokome prisitaikyti ir įveikėme sunkumus, projekto veiklos nenutrūko, jos persikėlė į virtualią erdvę. Mokiniai klasės valandėlių metu žiūrėjo filmus apie patyčias ir „Sausio 13-oji“, po to pildė jau skaitmeninę refleksijos formą. Taip pat dalyvavo didžiausioje nuotolinėje pamokoje „MOKONOMIKA“ (Swedbank), atviroje etninės kultūros pamokoje su Dėdienyte ir Agotėle, vaizdo pamokoje, skirtoje Vasario 16-tajai paminėti, virtualioje MRU ekspertų pamokoje „Kompiuteriniai žaidimai ir skaitmeninė animacija: nuo „Loser'io iki Milijonieriaus!“, buvusių mūsų gimnazijos mokinių pravesose nuotolinėse pamokose „Kūrybininko duona: kaip ją išsikepti?“ ir „Pietryčių Azijos kultūra“.

MOKINIŲ REFLEKSIJOS

Nuotolinėje pamokoje sužinojau, kad:

„gali pasirinkti kokią nori profesiją ir gali tikėti savo svajonėmis“;

„reikia taupyti pinigus, savanoriauti“;

„reikia būti drąšiam, nieko nebijoti, nebijoti klįsti“.

Norėčiau daugiau sužinoti:

„nuo ko pradėti ir kaip eiti vis tolyn ir tolyn“;

„apie įžymius Lietuvos žmones“;

„kaip tapti youtuberiu“.

POKYČIO ĮSIVERTINIMAS

Projekto metu mokiniai įpratę reflektuoti edukacines veiklas, ko anksčiau nebuvo mokomi, tapo savarankiškesni, išvelgė prasmę veiklose, labiau save pažino, suprato savo polinkius ir interesus. Išmoko vertinti tai, ką gavo veiklose. Mokinių atsakymai pakito nuo „Patiko“ iki „Patiko, nes...“ Praktiškai patikrinome ir priėjome išvadą, kad refleksija negali būti atskirta nuo mokymosi. Tai yra ugdymo(si) dalis.

PALINKĖJIMAS KITOMS MOKYKLOMS

Išgvildenkite pastebėtus trūkumus ir jie taps privalumais.

PATIRTIMI DALIJOSI

Projekto vykdymo grupė: gimnazijos direktorė Loreta Zdanienė, mokytojos Roma Šarkienė, Jolanta Jankauskienė ir Ilona Girdžiūnienė.

KONSULTANTO KOMENTARAS

Ukmergės r. Taujėnų gimnazija – puiki vieta augančiam ir bręstančiam žmogui: čia ne tik kuriamas kokybiškas ugdymo procesas, bet ir visas mokyklos gyvenimas sodriai užpildytas kultūrinio gyvenimu. Todėl projektas buvo nukreiptas ne problemų sprendimui, o tobulinimo galimybių paieškai. Refleksija projekto veiklos objektu tapo po diskusijos, kaip dar labiau sutelkti visas pastangas į mokinių patirčių stiprinimą ir ugdymą mokyklos gyvenimu.

Didžiausias sunkumas – kad refleksija lyg ir aiškus, bet niekada nebuvo pilnai suprastas procesas. Esu įsitikinusi, kad laikas skirtas pačios **sąvokos ir nagrinėjamo reiškinio išsiaiškinimui** pasiteisina ir atsiperka vėliau, nes tada visi, dirbantys ties konkrečiu klausimu, įgauna galimybę kalbėti ir susikalbėti, t.y. nekyla nesusipratimų ir sunkių diskusijų pačios veiklos metu. Taip nutiko ir šiai komandai.

Kitas išskirtinis taujėniškių veiklos bruožas – **pozityvumas ir drąsa veikti**: sunkumai komandos nežlugdė - daug diskutavo, gebėjo rasti sprendimą į keblumą pažvelgę kitu kampu, pvz., negavę mokymų, nedelsė ir nesiteisino – ėmė studijuoti prieinamą literatūrą, kūrė refleksijos elektroninę formą, išbandė ją, koregavo.

Esminiai Taujėnų gimnazijos projekto sėkmės įrodymai: pirma - po kelių mėnesių nuolatinio ir kantraus mokyklos bendruomenėje **refleksija buvo priimta ir tapo integralia edukacinių veiklų organizavimo dalimi**; antra – formuluojamas naujas siekis: **refleksiją perkelti į pamoką**. Mokykla supranta koks didelis iššūkis jų laukia, bet komandos ir sukauptos patirties dėka **visa bendruomenė patikėjo tokio žingsnio būtinybe**.

Konsultantė Edita Usonienė